

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (34)

спецвипуск до

Всеукраїнського фестивалю науки

*«Наукові виміри освітнього середовища сучасних
коледжів»*

Вінниця – 2020

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (34)

Свідцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 18 травня 2020 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2020. – Випуск 2(34). – 148с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2020

З М І С Т

С Л О В О Р Е Д А К Т О Р А

МАРЦЕНЮК О.Г., РУДА Т.В.

Видавнича діяльність Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»5

П Е Д А Г О Г І К А О С О Б И С Т О С Т І У В И М І Р А Х П Е Д А Г О Г І Ч Н О Ї М А Й С Т Е Р Н О С Т І

БАРЩЕВСЬКА І.В

Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера....11

УКРАЇНЕЦЬ І. М.

Гурткова робота як складова частина науково-дослідницької роботи студентів13

НЕНЧИНСЬКА Л.В., ТУРЛЮК С.В.

А на вечорницях дівки-чарівниці. Потоковий виховний захід «Андріївські вечорниці на сучасний лад»16

МАЗУР Т.А.

Виховна година на тему: «Традиції чаювання в різних країнах світу».....22

ОМЕЛЯНЧИК Т.Г., НЕНЧИНСЬКА Л.В.,

Художнє розв'язання Остапом Вишнею одвічних проблем людини та природи, людини та пам'яті, людини та вічності буття, людини та землі, на якій вона живе29

РОМАНУХА Ю.В

Калейдоскоп виховної роботи34

О С В І Т Н І І Н Н О В А Ц І Ї : П Е Д А Г О Г І К А , П С И Х О Л О Г І Я , М Е Т О Д И К А В И К Л А Д А Н Н Я

БЕРЕЗІЙ ІННА

Сучасний вихователь-методист закладу дошкільної освіти38

ВЕГЕРУК ІРИНА

Методика формування іншомовної лексичної компетентності учнів41

ГОРЕЦЬКА ДІАНА, ГРИГОРЯН АЛІНА

Сучасні підходи до формування естетичної компетентності молодших школярів на уроках музичного мистецтва.....46

ЗАТКОВСЬКА МАРІЯ

Проблема організації естетично-творчої діяльності школярів50

ІЩУК ОКСАНА

Особливості організації діагностики потенційно обдарованих дітей55

КУПРЯШОВА ТАЇСІЯ

Використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови60

ЛАУТА ЛЮДМИЛА

Засоби досягнення результативності у навчанні англійській мові63

ЛЕЛЕКА АНАСТАСІЯ

Використання різних видів наочності в процесі формування мовної компетентності учнів.....67

МАРТИНЮК ОЛЬГА

Діагностика мотиваційного компоненту навчальної діяльності молодших школярів71

МЕЛЬНИК АНАСТАСІЯ

Розвиток образного мислення школярів засобами музичного мистецтва76

ПАВЛОВА ОЛЕКСАНДРА

Психолого-педагогічні особливості взаємодії вчителів та батьків з дітьми підліткового віку81

РИЖУК ГАННА

Формування екологічної свідомості дошкільників засобами природи за В.О. Сухомлинським85

СЛИВА АННА

Використання інформаційно-комунікативних технологій для формування екологічної культури здобувачів дошкільної освіти засобами народної педагогіки89

КНИШ ОЛЬГА

Диференційований підхід у навчанні93

ТКАЧУК ВАЛЕРІЯ

Комплекс вправ для формування іншомовної монологічної компетентності учнів95

ФЕЄР ВІТАЛІЯ

Методика використання інтерактивної дошки «Smart Board» на уроках англійської мови100

ХОМЕНКО СВІТЛАНА

Формування мовленнєвих компетентностей дітей дошкільного віку в процесі ознайомлення з українськими прислів'ями та приказками103

МОВА, КУЛЬТУРА ТА ПЕРЕКЛАД У ДОСЛІДЖЕННЯХ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ

НЕНЧИНСЬКА ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ ІВАН

Міжмовні омоніми108

ЗАБЛОЦЬКА АНЖЕЛІКА

Extension in Lexis of Modern English111

ЗАРІЧАНСЬКА ОЛЬГА, КИРИЛОВСЬКА ЛЕНА

Місце іншомовних запозичень в словниковому складі англійської мови114

МАРТИНЮК ЮЛІЯ

American English in Belles-Lettres119

МІХАЙЛОВА ДІМІТРІЙКА, ТРОФІМЧУК ЄЛІЗАВЕТА

Скорочення у сучасних англомовних ЗМІ: особливості їх використання у пресі та труднощі їх перекладу123

РЕМЕНЯК СОФІЯ, КУЛИК АНЖЕЛІКА

Варваризми в сучасній українській мові127

БАЛИК ТЕТЯНА

Providing Feedback at the English Lesson133

ДУБРОВІНА ОЛЬГА

Indian English and the Linguistic Situation in India136

ФЕЄР ВІТАЛІЯ

English as the Language of International Communication139

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

відношення до школи у дітей позитивне (81.25%), хоча більшість приваблює позаурочні аспекти навчання – спілкування з вчителем та однолітками, позиція школяра, атрибутика шкільного життя. Низька шкільна мотивація виявлена у 12.5% учнів, у 6.25 % (2 уч.) – шкільна дезадаптація. Ці учні потребують додаткового, більш глибокого вивчення та індивідуальної уваги та роботи як з боку вчителів так і батьків, також можна рекомендувати консультацію у психолога навчального закладу. Була виявлена пряма кореляція між рівнем шкільної мотивації та успіхами у навчанні на рівні статистичної значимості. Тобто є зв'язок між позитивною шкільною мотивацією та успішністю. Характер цього зв'язку може бути двостороннім – більш мотивовані учні вчаться краще через те, що більше уваги

приділяють навчанню або учні, які добре навчаються, краще відносяться до школи. Досить ймовірно, що ці два варіанти зв'язку мають місце одночасно.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Психологічна і педагогічна наука стверджують, що найбільш успішно навчання учнів здійснюється за умови їх позитивного ставлення до нього. Отже, результати нашої діагностики показали прямий причинно-наслідковий зв'язок академічної успішності з рівнем сформованості шкільної мотивації, у навчанні велика роль належить як соціальним, так і пізнавальним мотивам. Ми спрямуємо свої подальші дослідження на діагностику факторів, які впливають на формування позитивної мотивації до шкільного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Власова О.І. Пед.психологія: Навч. посіб. / Київ; Вид-во „Либідь”, - 2005-400с.
2. Канюк С.С. Психологія мотивації: Навчальний посібник. / Ред-укл. Д.Я. Райгородський Київ; Вид-во, Либідь, - 2002. – 352 с.
3. Малафіїк І. В. Дидактика : Навч. посіб. / Ред-укл. Малафіїк І.В. Київ ; Вид-во, Кондор, - 2005. – 397 с.
4. Перетятко Л. Г., Юдіна Н. О. Порівняльне дослідження мотивації студентів навчальних закладів різного рівня освіти. / Юдіна Н. О. // Психологія і особистість, – № 1 (15). – 2019. – С.148-164.
5. Скрипченко О.В. Вікова та педагогічна психологія : Навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Вид. 2, доповнене. – Київ; Вид-во Каравела, -2008. – 399 с.
6. Чорней І.А. Психологічні аспекти розвитку мотивації молодшого школяра у навчальному процесі. / Чорней І.А.; Нікітін Ю.В. // Нова педагогічна думка. – № 4, – 2014. – С. 163-165.

*Стаття надійшла до редакції
16.04.20*

РОЗВИТОК ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

УДК 373.3 015.3: 159.955: 78

МЕЛЬНИК АНАСТАСІЯ

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: ЧОРНА Н.Б.

Annotation. *The article theoretically substantiates the importance of the development of students' imaginative thinking. The essence of the concept of "figurative thinking" is determined, the influence of this phenomenon on the psychological properties of schoolchildren is analyzed. Emphasis is placed on the specifics of teaching music at school. The methodical aspects of the development of imaginative thinking of students by means of musical art are covered.*

Key words: *thinking, imaginative thinking, emotion, musical art.*

Постановка проблеми. Динамічний характер змін української держави в освітній та культурній галузях висуває нові вимоги до розвитку особистості, зокрема її інтелектуальної сфери. Так, у Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Законі України «Про освіту», Державній Національній програмі «Освіта» («Україна XXI ст.») визначен стратегії розвитку освіти в Україні на найближчі роки, які передбачають створення життєздатної системи безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення всебічного розвитку молодого покоління, збагачення на цій ґрунті інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації [7].

Тому, однією з найважливіших задач сучасної освіти є стимулювання пізнавальної діяльності молодого покоління в процесі навчання та розвитку мислення взагалі й окремих його видів, зокрема, образного.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що над проблемою мислення працювали багато вчених. Психологічний аспект мислення як цілісне, системне явище, що має певну структуру та властивості розглядали І. Бех, Л. Виготський, О. Костюк, О. Леонтьєв, Ж. Піаже, С. Рубінштейн та ін. Видатні педагоги-класики (Я. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, І. Песталоцці, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.) визначали першим завданням у процесі навчання саме розвиток мислення.

Проблема мислення висвітлюється у працях сучасних вчених (А. Болгарський, О. Єременко, А. Козир, Л. Масол, Н. Мозгальова, Г. Падалка, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Щолокова та ін.). Особливий інтерес викликає розгляд проблеми образних компонентів пізнання та інтелекту серед таких дослідників, як Н. Батюк, О. Вітюк, О. Полатайко, А. Романюк, В. Салій, О. Тихомиров, І. Якиманська та ін. Однак, незважаючи на вагомий результати наукових пошуків, поза увагою дослідників залишаються важливі аспекти розвитку образного мислення школярів засобами музичного мистецтва, що й вказує на надзвичайну актуальність означеної проблеми в наш час.

З огляду на це, метою статті є висвітлення теоретико-методологічних основ розвитку образного мислення школярів засобами музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичний аналіз наукової літератури свідчить про те, що процес мислення є предметом вивчення багатьох наук. Зокрема, у філософії мислення розуміють як пізнавальну здатність, як активний процес цілеспрямованого, узагальненого й опосередкованого відображення у свідомості людини об'єктивної реальності у твердженнях, поняттях, судженнях. Філософи (Декарт, Спіноза, Гегель та ін.) вважали мислення джерелом і критерієм пізнання й

ототожнювали його з поняттями «буття», «матерія», «людина», «пізнання», «знання» [5, с. 218].

У психології мислення визначається як найбільш узагальнена і опосередкована форма психічного відображення, що встановлює зв'язки і відносини між пізнаваними об'єктами [6]. Мислення як психічний процес відображення об'єктивної реальності є вищим ступенем людською пізнання та займає основне місце в системі пізнавальних процесів.

З погляду педагогіки поняття «мислення» – це система взаємопов'язаних між собою дій (операцій), які виконуються об'єктом у процесі розумової діяльності людини [5; 6]. Тому одним із важливих педагогічних завдань є розвиток мислення в процесі навчання, формування вмінь щодо перетворення фактів, інформації, емоцій на цілісне й упорядковане знання.

Слід зауважити, що мислення є основою розуміння й пізнання мистецтва, зокрема музики, адже саме мислення забезпечує глибину осягнення змісту художньо-музичних образів, розширює можливості усвідомлення художнього сприйняття світу. Створення образів і оперування ними є однією з основних фундаментальних особливостей інтелекту людини. Так, за твердженням В. Сухомлинського: «...Дитина мислить образами. Це означає, що відповідна група нейронів кори півкуль її мозку сприймає образи (звуки, картини, предмети, явища, слова) навколишнього світу і через найтонші нервові клітини – як через канали зв'язку – обробляє інформацію, систематизує її, групує, зіставляє, порівнює... Образи – це унікальні мислительні конструкції» [4, с.90].

У контексті нашого дослідження розглянемо детальніше поняття «образне мислення», яке вчені тлумачать як процес роботи думки із зовнішнім і внутрішніми системами людини, оперування

мисленнєвими, динамічними знаками, моделями, образами і створення нових, які адресовані собі самому[1]. Створення образів і оперування ними є однією з основних фундаментальних особливостей інтелекту людини. Без цього людина не здатна аналізувати, планувати свої дії, передбачати їх результати і при необхідності змінювати щось у своїх діях. Процес пізнання найбільш суттєвих сторін і закономірних зв'язків, об'єктів дійсності відбувається у формі наочних образів, що забезпечується основною функцією образного мислення [1; 5].

Особливо актуальною є ця тема в мистецькій освіті, яка має особливі можливості щодо формування системи естетичних та світоглядних орієнтирів особистості, розвитку не лише спеціальних мистецьких здібностей учнів, а й психічних процесів: відчуття, пам'яті, сприйняття, мислення, уяви [2; 3; 5]. Саме тому, важливими є методичні аспекти організації роботи щодо розвитку образного мислення школярів засобами музичного мистецтва

Доцільно зазначити, що розвиток образного мислення школярів – це безперервний процес, який здійснюється в усіх видах музичної діяльності (слухання музики, хоровий спів, засвоєння теоретичних відомостей, гра на музичних інструментах, власна музична творчість учнів) відповідно до віку школярів, обсягу та рівня їх знань і досвіду та психологічних особливостей.

На основі вивчення досвіду сучасних педагогів музичного мистецтва пропонуємо розглянути декілька етапів роботи в цьому напрямку [2, с. 32].

Перший етап – базовий (1-4 класи), основна мета якого – надати інформацію про виражальні можливості музичного твору, формувати естетичні почуття, уявлення про прекрасне, вміння відчувати та розуміти образний зміст музики. Цей етап передбачає накопичення навчальної

інформації про музичне мистецтво як площину утворення та отримання образу. Дитина співвідносить музику з тими емоційно-образними категоріями, які є в її емоційному досвіді. Виходячи з того, що у молодших школярів такий досвід невеликий, учитель бере на себе функцію посередника між музикою і дитиною.

Обираючи методи розвитку образного мислення в початковій школі, ми виходимо з того, що музичний образ – це «система життєвих (емоційних, рухових, сенсорних, мовних, ситуативних тощо) асоціацій, яка знаходить своє втілення у музичному матеріалі» [3]. На цьому етапі мотивація навчальної діяльності значно стає успішною, якщо активно впроваджувати дидактичні ігри та ігрові ситуації.

Так, учням першого класу можливо запропонувати *гру-інсценізацію* при слуханні п'єс В. Косенка «Не хочуть купити ведмедика», «Купили ведмедика»; П. Чайковського «Хвороба ляльки», «Нова лялька», а також при виконанні пісні М. Дремлюги «Ми йдемо сьогодні в клас», української народної пісні «Ходить гарбуз по городу» та ін. Отже, основою формування образної уяви стають емоційні, рухові, ситуативні асоціації та музика.

Одніми з дієвих форм розвитку асоціативного мислення, уяви у школярів є *асоціативні ігри* («Знайди свій звук», «Уяви і почуєш», «Ти – звук», «Тембри і образи», «Відчуття і звуки»). Так, при вивченні теми «Розвиток музики» у 3 класі та ознайомленні з інструментами симфонічного оркестру можна використовувати гру «Тембри і образи»; при вивченні шумових та музичних звуків в 1 класі – гру «Знайди свій звук».

Ефективними методами активізації музичного сприймання школярів є *варіювання* та *порівняння*, коли учні знаходять спільне та відмінне у звучанні музичних творів, які розвивають навички

аналізу художніх образів. Доречно використовувати сюжетні малюнки, що відображають характер музики у кольорі, лінії, геометричній фігурі. Таким чином, використовуючи синтез різних видів асоціацій, у молодших школярів формується уявлення про взаємозв'язок мистецтв.

Активність емоційно-образного мислення підвищують різні форми уроків музичного мистецтва: *урок-казка, урок-концерт, урок-подорож, урок-імпровізація*. Наприклад, ефективними в цьому контексті є уроки-подорожі у процесі вивчення теми «Музика не знає кордонів» (4 клас).

Для активізації асоціативного мислення школярів та розвитку навичок аналізу особистісних вражень, почуттів використовується *прийом «Асоціативний лабіринт»*, коли діти зіставляють музичний образ з літературним, абстрактним, образотворчим та коментують свої відповіді.

Отже, важливим завданням означеного етапу – є накопичення емоційно-асоціативного досвіду школярів через аналіз музичних творів та власне музикування на уроках музичного мистецтва.

Другий етап – аналітико-пошуковий (5-6 класи) передбачає формування навички диференціації внутрішніх співвідношень музичних творів та розкриття їх образного змісту при підтриманні постійного емоційного відгуку. Завдання вчителя при цьому полягає у підготовці учнів до здійснення аналізу творчості композитора, стильових особливостей створеної ним музики, засобів музичної виразності та об'єднання цих компонентів в єдину систему образного змісту музики.

Слід зауважити, що учні 5-6 класів отримують аналітичні уміння співвідносити сприйняту музику з тими емоційно-образними категоріями, які сформувалися на основі його емоційного досвіду. Але досить часто процес цей лишається для школяра

неусвідомленим і виявляється лише в результаті самоаналізу власних вражень і переживань. Тому, ефективними формами роботи на уроках музичного мистецтва вважається слухання творів та аналіз їх музичних та емоційних особливостей.

Так, дитина, спираючись на життєвий досвід, навички сприйняття музики, вже може вирішувати пізнавально-творчі завдання, пов'язані з осягненням її змісту. При цьому майстерність учителя полягає в умінні активізувати емоційно-образні процеси при сприйнятті музичного твору.

Звернення в процесі керування музичним сприйняттям до творів різних видів мистецтва має сильний емоційний вплив на школярів, збагачує їх лексичний запас, розширює уявлення про можливості вираження емоційного ставлення до явищ життя і мистецтва.

Розвитку образного мислення школярів сприяють також різні *творчі завдання* (прийом художнього співробітництва, співпраця учнів і вчителя з поетами, композиторами тощо), адже музика стимулює до творчої діяльності, зокрема, формує пізнавальні та емоційно-мотиваційні функції, розвиває творче мислення й комунікативність тощо.

Ефективним засобом розвитку образної сфери школярів є художньо-ігрова діяльність, яка має креативний характер і сприяє накопиченню індивідуального емоційного досвіду в учнів.

Третій етап – творчий (7-8 класи) сприяє накопиченню у школярів навичок сприйняття власних почуттів та презентації емоційно-образного світу засобами музичного мистецтва. Розвиток образного мислення в учнів підліткового віку потребує особливої уваги, оскільки на цьому етапі відбувається активний пізнавальний розвиток, формується цілісне усвідомлення навколишнього світу,

розширюються межі уяви, відбувається створення власного мистецького досвіду.

Оскільки змістові можливості музичного мистецтва дозволяють сприяти формуванню образного мислення школярів, варто інтегрувати інформативні площини інших навчальних предметів: літератури, образотворчого мистецтва, художньої культури тощо.

До структури уроку музичного мистецтва варто долучати *проблемні питання, проблемні ситуації, дослідницькі розвідки* тощо. Важливими засобами розвитку образного мислення школярів є *художньо-творчі завдання*, а також *музично-пошукові*, які стосуються сфери життєдіяльності школяра. Їх вирішення вимагає від них певних музичних знань, умінь (розуміння окремих понять, зв'язку між ними, наявності певного багажу виконавської чи музикознавчої діяльності) та спирається на життєвий досвід. можливість досягти особистісної орієнтації навчально-виховного процесу. Нові знання про роль музики в житті учні здобувають, випробовуючи свої сили в *музично-дослідницькій роботі*, наприклад:

1. Створити та виконати музичні привітання з нагоди свята («День Вчителя», «Посвята в ліцеїсти», Презентація класу тощо);
2. Створити та презентувати музичний проект на тему «Музика і сучасність», «Створи свій музичний образ» (8 клас);
3. Створити та представити твір «Музика майбутнього» (8 клас).

Таким чином, означені завдання спонукають дітей до висновку, що музичний твір – це актуалізований і перетворений автором минулий досвід особистості, суспільства, людства; це світ уявлень, який формується у свідомості слухача відповідно до його розумового та образного розвитку.

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

Висновки. Як підсумок, слід зазначити, що розвинуте образне мислення школярів стимулює закріплення їх позитивного досвіду через музичні переживання та образи, дозволяє сформувати уявлення про оточуючий світ і створює власне ціннісне ставлення до мистецтва, а також здійснює особливий вплив на загальний всебічний розвиток особистості, його творче

становлення. Оптимальне поєднання запропонованих методів і прийомів розвитку образного мислення школярів засобами музичного мистецтва сприятиме формуванню емоційно-чуттєвого компоненту духовного світу молодого покоління, її саморозвитку та успішній самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Батюк Н.О. Формування художньо-образного мислення як педагогічна проблема / Н.О. Батюк // Наукові записки : зб. наук. праць. – Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. – № 4, Ч. 2. – С. 85-88.
2. Мозгальова Н. Г. Зміст та структурні компоненти музичного мислення // Н. Г. Мозгальова // Теорія і методика мистецької освіти. Зб. наук. праць. Вип. 2. – К. : НПУ ім. Н.П. Драгоманова, 2001. – С 27-35.
3. Мистецтво у розвитку особистості : Монографія / за ред., передмова і післямова Н.Г.Ничкало. – Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – 224с.
4. Паламарчук В. Ф. Уроки мислення у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського і в сучасній школі // В.О. Сухомлинський і сучасність. – Чернігів, 1996. – вип. 2. – с.89 -98.
5. Романюк А. Образне мислення в навчальній діяльності молодших школярів / А. Романюк // Збірник наукових праць «Педагогічні науки». – 2018. – Вип. LXXXIII. – Том 2. – С. 217–221.
6. Словник-довідник педагогічних та психологічних термінів [за ред. А.І. Кузьмінського]. – Черкаси: ЧДУ ім. Б.Хмельницького, 2002. – 48 с.
7. Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» від 17.04.2002 № 347/2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

*Стаття надійшла до редакції
04.05.20*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛІВ ТА БАТЬКІВ З ДІТЬМИ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

УДК 373.5.064

ПАВЛОВА ОЛЕКСАНДРА

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: КУЗЬМИНСЬКА Д.М.,

викладач кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми. Формування всебічно розвиненої особистості зростаючої